Az államháztartás alrendszerei

Margiticsné
Pócsik Éva Ibolya
Margiticsné Pócsik Éva Ibolya küldte be 2026. 03. 04., sze – 12:31 időpontban
Terv típusa
Óraterv
Bővebb szakterület
Gazdálkodás és menedzsment
Témakör, tanulási terület
Államháztartás alrendszerei - Gazdasági és jogi alapismeretek
Szakmai tantárgy(ak)
Gazdasági és jogi alapismeretek
Évfolyam
10. évfolyam
Tanulási, fejlesztési célok
A tanulók megismerik az államháztartás fogalmát. Megértik az államháztartás szerepét a gazdaság működésében. Képesek felsorolni és megkülönböztetni az államháztartás alrendszereit. Felismerik az egyes alrendszerek főbb feladatait.
Fogalmak
államháztartás központi költségvetés társadalombiztosítás pénzügyi alapjai elkülönített állami pénzalapok helyi önkormányzatok költségvetése állami bevételek állami kiadások
Szükséges eszközök
számítógép, projektor, interaktív tábla, digitális tananyag, internetkapcsolat, tanulói jegyzetfüzet és toll, kivetített feladatok
Előre kiadott anyagok

A tanulók korábbi jegyzetei gazdasági és jogi alapismeretek tantárgyból.

Bevezető rész, előkészítés

A tanár köszönti a tanulókat, majd rövid beszélgetéssel felvezeti az óra témáját. Kérdéseket tesz fel az állam működésével kapcsolatban (pl. „Szerintetek miből finanszírozza az állam az iskolákat, kórházakat vagy az utakat?”).

A tanár felkelti a tanulók érdeklődését a téma iránt, majd ismerteti az óra célját: az államháztartás fogalmának és alrendszereinek megismerését.

Ezt követően a tanár kivetíti az óra témáját és a kulcsfogalmakat, valamint röviden ismerteti az óra menetét.

Megvalósítás részletes tervezése

1. Ráhangolódás (5 perc)
A tanár kérdésekkel aktivizálja a tanulók előzetes tudását az állam működéséről (pl. „Miből finanszírozza az állam az iskolákat, kórházakat vagy az utakat?”). Rövid beszélgetés után ismerteti az óra célját: az államháztartás fogalmának és alrendszereinek megismerését.

Eszközök: számítógép, projektor vagy interaktív tábla.

2. Új ismeretek feldolgozása (20 perc)
A tanár prezentáció segítségével bemutatja az államháztartás fogalmát és szerepét a gazdaságban. Ismerteti az államháztartás alrendszereit:

- központi költségvetés
- társadalombiztosítás pénzügyi alapjai
- elkülönített állami pénzalapok
- helyi önkormányzatok költségvetése

Példákat mutat az egyes alrendszerek bevételeire és kiadásaira.

Eszközök: prezentáció, projektor/interaktív tábla, számítógép.

3. Tanulói tevékenység – csoportmunka (15 perc)
A tanulók kisebb csoportokban dolgoznak. Minden csoport egy államháztartási alrendszert kap, és összegyűjti annak főbb bevételeit és kiadásait. A csoportok röviden bemutatják az eredményeiket.

Eszközök: munkalap vagy kivetített feladat, jegyzetfüzet, toll.

4. Összefoglalás és ellenőrzés (3 perc)
A tanár összefoglalja az óra legfontosabb tartalmi elemeit, és ellenőrző kérdéseket tesz fel a tanulóknak az államháztartás alrendszereiről.

Eszközök: projektor/interaktív tábla.

5. Házi feladat kiadása (2 perc)
A tanulók gyűjtsenek példákat arra, hogy az állam milyen területekre költ pénzt, és próbálják meg eldönteni, hogy ezek az államháztartás melyik alrendszeréhez kapcsolódnak.

Eszközök: jegyzetfüzet, internetes források vagy tankönyv.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás
ChatGPT
Gamma.app - prezentáció készítő
Google Tanterem
Google NotebookLM
Értékelési terv

Az óra során **formatív (fejlesztő) értékelés** történik.

Alkalmazott értékelési módszerek:

- **Szóbeli visszajelzés:** a tanár az óra során folyamatosan reagál a tanulók válaszaira, javítja a pontatlanságokat és megerősíti a helyes válaszokat.
- **Megfigyelés:** a tanár figyelemmel kíséri a tanulók aktivitását, együttműködését és részvételét a csoportmunkában.
- **Kérdés–válasz módszer:** az óra végén ellenőrző kérdésekkel történik az ismeretek visszacsatolása.
- **Csoportmunka értékelése:** a tanár röviden értékeli a csoportok munkáját és a bemutatott megoldásokat.

Differenciálás

Az óra során a differenciálás elsősorban **csoportmunka és tanári segítségnyújtás** formájában valósul meg. A tanulók különböző képességeit figyelembe véve a tanár eltérő támogatást biztosít a feladatmegoldás során.

A gyorsabban haladó tanulók bővebb példákat keresnek az adott államháztartási alrendszer bevételeire és kiadásaira, illetve önállóan is megfogalmazhatják az alrendszer szerepét a gazdaságban.

A több segítséget igénylő tanulók számára a tanár irányító kérdéseket ad, valamint kulcsszavakkal segíti a feladat megoldását. A csoportok összeállításánál a tanár törekszik arra, hogy különböző képességű tanulók dolgozzanak együtt, így segítve egymás tanulását.

A tanár az óra során egyéni segítséget nyújt a tanulóknak, szükség esetén magyarázattal vagy példákkal támogatja a megértést.

Feladatok

1. **Bevezető kérdések megválaszolása**
   A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire az állam működésével és feladataival kapcsolatban.

2. **Tananyag feldolgozása**
   A tanulók figyelemmel követik a tanári magyarázatot és a prezentációt az államháztartás fogalmáról és alrendszereiről.
3. **Csoportmunka**
   A tanulók csoportokban dolgoznak, és összegyűjtik az adott államháztartási alrendszer főbb bevételeit és kiadásait.
4. **Csoportbeszámoló**
   A csoportok röviden bemutatják az összegyűjtött információkat a többieknek.
5. **Összefoglaló kérdések megválaszolása**
   A tanulók válaszolnak az óra végén feltett ellenőrző kérdésekre.
6. **Házi feladat**
   A tanulók gyűjtsenek példákat arra, hogy az állam milyen területekre költ pénzt, és próbálják meg eldönteni, hogy ezek az államháztartás melyik alrendszeréhez kapcsolódnak.